Przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego małżonkowi

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: poniedziałek, 17, grudzień 2012 23:00
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 2548

Prowadząc postępowanie w przedmiocie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego organ winien zbadać w postępowaniu wyjaśniającym i procesowo udokumentować czy skarżący sprawuje deklarowaną opiekę nad żoną i tylko z tego powodu nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Organ zobowiązany jest zweryfikować wyjaśnienia strony skarżącej, czyli ustalić jaki charakter ma opieka skarżącego nad jego żoną, w jakim stopniu absorbuje ona skarżącego i jak wpływa na jego codzienne funkcjonowanie i czy opiekę tą sprawuje sam skarżący. Zweryfikowanie tych okoliczności pozwoli na zastosowanie odpowiednich przepisów prawa materialnego (…). Inaczej rzecz ujmując o ile organ potwierdzi zakres opieki sprawowanej przez skarżącego nad żoną, uniemożliwiającej podjęcie przez niego pracy zarobkowej, to nie może odmówić rzeczonego świadczenia powołując się na przesłankę pozostawania osoby wymagającej opieki w związku małżeńskim.

Literalne odczytanie znowelizowanego przepisu art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych w oderwaniu od pozostałych przepisów regulujących instytucję świadczenia pielęgnacyjnego prowadzi do sprzeczności z argumentacją zawartą w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2008 r. Przyjęcie wykładni zaprezentowanej przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w w zaskarżonej decyzji prowadzić by musiało do wniosku, że małżonek ubiegający się o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad swoim współmałżonkiem sam musiałby być osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prowadziłoby to do kuriozalnej sytuacji, w której świadczenie ustanowione w celu zapewnienia wsparcia osobie sprawującej opiekę nad wymagającym opieki współmałżonkiem mogłoby być przyznane tylko takiej osobie, która sama również wymaga opieki, bo jest niepełnosprawna w stopniu znacznym. Powyższe stało by także w oczywistej sprzeczności z brzmieniem art. 17 ust. 1 pkt 2 in fine wyłączającym osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności z kręgu podmiotów uprawnionych do uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego.

Dla uniknięcia takich nielogicznych wyników wykładni przedmiotowego przepisu koniecznym jest przyjęcie, iż art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych dotyczy sytuacji, gdy o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowanej opieki stara się osoba spełniająca kryteria wskazane w ust. 1, ale niebędąca małżonkiem zobowiązanym w pierwszej kolejności do alimentacji. Tym samym przepis ust. 5 pkt 2 lit. a tego artykułu nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy z przedmiotowym wnioskiem występuje właśnie sam małżonek.

Takie samo stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyrokach z dnia 5 czerwca 2012 r., sygn. II SA/Po 249/12, z dnia 16 maja 2012 r., sygn. II SA/Po 248/12, z dnia 5 lipca 2012 r., sygn. IV SA/Po 342/12 i z dnia 7 września 2012 r., sygn. akt II SA/Po 385/12, a także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 lipca 2012 r., sygn. I SA/Wa 728/12, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 4 czerwca 2012 r., sygn. II SA/Łd 398/12, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 5 kwietnia 2012 r., sygn. II SA/Ol 162/12, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 13 listopada 2012 r., sygn. IV SA/Gl 265/12 i Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w orzeczeniu z dnia 27 kwietnia 2012 r., sygn. III SA/Kr 328/12 (wszystkie orzeczenia dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych na stronie www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 4 grudnia 2012 r. II SA/Po 911/12

Źródło: Orzecznictwo NSA

Phoca PDF